

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

Eötvös és Kemény. Irta *Bodnár Zsigmond*. IV. 323 l., nagy 8 r. Budapest, Eggenberger-féle könyvkereskedés. Két hatalmas, nagy tanulmányt foglal magában e könyv bölcseleti irodalomtörténeti írónktól. A maga bölcseleti elve, „erkölsi törvénye“ alapján írta meg szerző e tanulmányokat. A mivelt olvasó érdeklődéssel fogja olvasni és a kik az irodalomtörténetet hivatásosan művelik, összehasonlíthatják más hasonló tárgyú értekezésekkel. E két nagyobb munkán kívül még kisebb értekezéseket is közöl az író a terjedelmes kötetben, „A tragédia“, „A vallás keletkezése és fejlődése“, „Régi magyar nyelvünk“ czim alatt. A vallás kérdésénél is megkísérti alkalmazni erkölsi törvényét, az idealismus és realismus váltakozását, de talán nem annyira megmagyarázza a vallást, mint inkább elméletének bizonyítására példákat keres a vallás fejlődésében.

A könyvet két kisebb cikk zárja be: „Eötvös életrajza“ és „Az érettségi vizsga kérdése“.

A csinosan kiállított könyv ára 5 kor. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Vörösmarty és krónikásaink. Irta *dr. Kiss Ernő*. Különlenyomat az „Erdélyi Muzeum“ 1904. évf.-ból. 18 l. Kolozsvár, Ajtai K. Albert könyvnyomdájából. Vörösmarty epikus művei iránt különös előszeretettel tapasztalhatunk irodalomtörténeti írónknál. Szívesen foglal koznak a költő e fajta műveivel, mert bővebb anyagot nyújtanak a tanulmányozásra. Az elemző észnek igen hálás tárgy. E füzet írója már több figyelmet keltő tanulmányt tett közzé Vörösmarty epikájáról. Ismertette főleg azt a hatást, melyet reá a más nemzetbeli eposírók közül Vergilius gyakorolt. Jelen tanulmányában azt vizsgálja, hogy a költő nagy eposához, kisebb elbeszélő költeményeihez s továbbá drámáihoz honnan vette az anyagot. Anonymus és Thuróczy krónikásainkat mutatja fel olyanokul, mint a kiknek elbeszéléseiből merített. Az elemzésében tiszta és gyakorlott tollal irt füzet értékes gyarapítása a Vörösmarty-irodalomnak.

KÜLÖNFÉLÉK.

JÓKAI MÓR.

Május ötödikén vesztette el a magyar nemzet legnagyobb íróját. A természet pompáján lépett át az örökkévalóságba.

A regényírásnak az atyja Scott Walter volt. Majd jött Dickens és mások. Minden nemzetnél támadt egy-egy kiválóbb regényíró. A természettudományok százéve az elbeszélő művészetnek is nagy korszaka. De tünényesebb író e korszak történelme alig fog ismerni, mint a milyen a francziáknal id. Dumas Sándor és a magyaroknál Jókai Mór volt.

Méltán siratta el a legfényesebb gyászszal nemzete.

Művei a legragyogóbb képzelem, és tárgyra, a mi eszményileg szép, kedves s a mi jó és fenséges; művei mindig gyönyörködtetők, mindig felemelők és az emberiség láthatárában mindig nemzetiek, művei halhatatlanok . . .

Jókai nemzetével élni fog.